

Θετικές διακρίσεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα - Προθέσεις και πραγματικότητα

Δήμητρα Κογκίδου

Η συζήτηση για το ρόλο των πανεπιστημίων στην Ευρώπη της γνώσης πρέπει να συμπεριλάβει και να χειρισθεί από κοινού το ζήτημα της ανοικτής και διευρυμένης πρόσβασης στην ανώτατη εκπαίδευση με το ζήτημα της ισότητας και της διαφοροποίησης. Ένα διαφοροποιημένο, όμως, σύστημα ανώτατης εκπαίδευσης θέτει το ερώτημα της κατανομής των διαφορετικών ομάδων μέσα στο σύστημα. Το ζήτημα της επίτευξη της ισότητας στην πράξη όσον αφορά στις μη ευνοημένες ομάδες αντιμετωπίζεται με διαφορετικό τρόπο από τις εθνικές πολιτικές στην Ευρώπη. Στην εισήγηση επισημαίνεται ότι για την επίτευξη «ουσιαστικής ισότητας» χρειάζεται να σχεδιασθούν και εφαρμοσθούν πολιτικές θετικών δράσεων στην ανώτατη εκπαίδευση. Ωστόσο, για να έχει ευνοϊκό αντίκτυπο- βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα -η οποιαδήποτε πολιτική εγγυάται την κατοχύρωση της πρόσβασης με ειδικούς όρους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σε ομάδες οι οποίες είχαν προηγουμένως υποστεί διακρίσεις, θα πρέπει να εξασφαλίζει, επίσης, ότι τα άτομα στα οποία αποδόθηκαν οι θέσεις θα έχουν επαρκή στήριξη προκειμένου να αντεπεξέλθουν με επιτυχία στο επίπεδο αυτό.

Σχετικά με τα παραπάνω ζητήματα όσον αφορά στην Ελλάδα:

- Καταγράφονται οι θετικές διακρίσεις για την πρόσβαση υποψηφίων ειδικών κατηγοριών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (συμπεριλαμβανομένων και των σημαντικών αλλαγών στη διαδικασία εισαγωγής και στο καθεστώς των μετεγγραφών κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος 2011-2012).
- Διερευνάται αν υπάρχουν οι προϋποθέσεις για να είναι αποτελεσματικά τα μέτρα θετικής δράσης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.
- Παρουσιάζονται οι πολιτικές ένταξης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με παραδείγματα από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ) και το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης έτσι ώστε να απαντηθεί το ερώτημα αν τα πανεπιστήμια καταφέρνουν να διασφαλίσουν την ισότιμη πρόσβαση στη γνώση σε όλους τους φοιτητές και τις φοιτήτριες.

Γίνεται ειδική αναφορά στο Κέντρο Ενταξιακής Πολιτικής (ΚΕΠ) στην Παιδαγωγική Σχολή του ΑΠΘ, ως μοναδικό εγχείρημα καλής πρακτικής σε επίπεδο Σχολής για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες που συναντούν εμπόδια στην ένταξή τους στο πανεπιστήμιο.